

Instytut Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu

Oddziałowe Archiwum
Instytutu Pamięci Narodowej
w Warszawie

Fundacja Zapomniane
ul. Twarda 6
00 - 950 WARSZAWA

Pismo z dnia:
06.04.2016

Wasz znak:

Nasz znak:
BUWa-V-55122-777(7)/16

Data:
Warszawa, 28 CZE. 2016

W nawiązaniu do pisma z dnia 06.04.2016 r. w sprawie udostępnienia materiałów archiwalnych dot. dot. **żydowskich grobów wojennych na terenie miejscowości Stopnica** pow. buski woj. świętokrzyskie, uprzejmie informuje, że uwierzytelnione kopie materiałów archiwalnych o sygn.: **IPN GK 163/7, IPN BU 2448/321** oraz **karty z kartoteki tematycznej b. GKBZHwP** zostały przygotowane do udostępnienia w czytelni Oddziału IPN w Warszawie przy Pl. Krasińskich 2/4/6.

W celu ustalenia terminu udostępnienia proszę skontaktować się z referentem sprawy Panią Urszulą Kraśnicką-Zajdler tel. 22 530-86-96 w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma.

Jednocześnie nadmieniam, iż zgodnie z art. 36 ust. 5 *Ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu z dn. 18.12.1998 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 152 z późn. zm.)* – „podmioty, którym dokumenty zostały udostępnione ponoszą odpowiedzialność prawną za sposób ich wykorzystania.”

Równocześnie na podstawie art. 36 *Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2013 r., poz. 267z późn. zm.) uprzejmie informuję, że termin realizacji wniosku uległ wydłużeniu. Pragnę podkreślić, że przedłużający się czas zakończenia wniosku spowodowany jest oczekiwaniem na materiały archiwalne z Delegatury w Kielcach.

W związku z powyższym o zakończeniu realizacji sprawy zostaną Państwo poinformowani w terminie do 3 miesięcy od daty podpisania niniejszego pisma. Jednocześnie proszę o wyrozumiałość i zapewniam, że czynimy wszelkie starania, aby Państwa wniosek został zrealizowany w możliwie najkrótszym terminie.

Z poważaniem

p.o. KIEROWNIKA
Referatu Udostępniania Dokumentów
Uprawnionym Instytucjom
w Oddziałowym Archiwum IPN w Warszawie

M. Zaremba
Małgorzata Zaremba

Sporz./wyk.: dr Urszula Kraśnicka – Zajdler (tel. +48 22 530-86-96)

1/1

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
Oddziałowe Archiwum
Instytutu Pamięci Narodowej
w Warszawie
00-207 Warszawa, Pl. Krasińskich 2/4/6

JAWNE

dot. BUWa-V-55122-777/16

sygn.: IPN BU 2448/321

KARTA INFORMACYJNA

Własność
archiwum

Instytut Pamięci Narodowej w Warszawie

Aktotworca

Główna Komisja Badania Zbrodni
Hitlerowskich w Polsce

Tytuł teczki

Ankiety Głównej Komisji Badania Zbrodni
Hitlerowskich w Polsce oraz Okręgowej
Komisji Badania Hitlerowskich w Warszawie,
zebrane w latach 1968-1972. Ankiety
dotyczące województwa kieleckiego-V.
Powiat Busko Zdrój: ankiety, notki
encyklopedyczne.

Daty skrajne
jednoski
archiwalnej

Stara sygnatura

Zh III/31/35/68

Sygnatura
archiwalna

IPN BU 2448/321

GŁÓWNA KOMISJA BADAŃ ZBRODNI HITLEROWSKICH W POLSCE ARCHIWUM

JAWNE

28.04.2014

Anna Maria Wloch
imię i nazwisko

15/571 - 215

pan Burko Zdobych

woj kresackie

NOTKI ENCYKLOPEDYCZNE
WIEZIENIA I ARESZTY
EGZEKUCJE
ARESztOWANIA
PACYFIKACJE
PRZEŚLADOWANIA INTELIGENCJI
WYWOZENIE NA ROBOTY PRZYMUSOWE
OBOZY
ŁAPANKI
GRABIEŻ I NISZCZENIE DÓBR KULTURY
REPRESJE NA LUDNOŚCI ŻYDOWSKIEJ
WYSIEDLENIA

V/2

Sygn.

Burko - Zdobych

Wzór Nr 4

Drukarnia Nr 1, W-wa - 6009 - Zam. 242/69.

2448/321

140

Stopnica						
MIĘJSCOWOŚĆ						
Stopnica Turzosa XI						
Gromada						
Busko Zdrój						
powiat						
Kielce						
województwo						
	Data	Ilość ofiar	Wiek, płeć, zawód ofiar	Narodowość ofiar	Sposób uśmiercenia ofiar	Sprawcy uśmiercenia ofiar
1	2	3	4	5	6	7

8 Opis czynu-faktu:

W listopadzie 1939 r. w Stopnicy na ulicy, w chwili przechodzenia z jednej strony na drugą, został zastrzelony Żyd, 1 N., przez żandarma Nidermarka. Był to pierwszy wypadek zastrzelenia Żyda.

9 Źródła zapisu:
/ankiety, dokumenty, świadkowie, inne/

Źródło: O K. Liśce, "Represe na ludn. żyd.": Stopnica
g. Stopnica Turzosa, pow. Busko Zdrój, woj.
Kielce: ok. 10.000 os.; od X 1939 do 8 XI 1942 r.
na podst. własnych świadków.

Świadkowie: 1. Antoni Goryski zam. Stopnica ul. Żosiński 1
Zdrój Kąkolowski " " ul. Polna
Jan Radon " " ul. Mickiewicza

11 Data, podpis wypełniającego:

15/4.72 Liśce

16-1

Landgemma, gestepo
Gandodius

8 Opis czynu-faktu:

9 Źródła zapisu:

Ank. GKBZP "Egzekucja": Stopnia ok. 400
Dz. me X 1948
7 Szt., Egz. i gr., wyliczenia t. IV. K. 629

2) Губ. ЧРБН Г. Егз.: *Stoppisa* ок. 400 ос., \bar{X} . 1942
Листа мр. 1. б. 25 Лк III 39/12/69 г.

11 Data, podpis wypełniającego:

25/3.72 Gullb

142

M I E J S C O W O S C						
gromada	Stąpniśa Gierusa XI	5	2 m	Żydzi	zatrze-	
powiat	Busko Zdrój	1942	pięć	1 K	leni	
województwo	Kieleckie		2 dz		na starym	
					cmentarzu	
	Data	Ilość ofiar	Wiek, płeć, zawód ofiar	Narodowość ofiar	Sposób uśmiercenia ofiar	Sprawcy uśmiercenia ofiar
1	2	3	4	5	6	7

8 Opis czynu-faktu:

Do wysiedlenia Żydów z getta stąpnińskiego w dn. 8 XI. 1942 r. do Girucina, schwymano w Guckowoli 5 osób i zastrzelono je na starym cmentarzu w Stąpniśu. W ręk. później żółteki i szpalono w ruchomym krematorium.

9 Źródła zapisu:
/ankiety, dokumenty, świadkowie,
inne/

Stuk, OK Kielec, Represje na ludn. żyd.: Stąpniśa
gr. Stąpniśa Gierusa, pow. Busko Zdrój, woj. Kielec
ok. 1000 osób, od X 1939 do 8 XI 1942 r.
oprac. na podst. własnych świadków.

Świadkowie: Antoni Stąpniśki zam. Stąpniśa al. Królewski 7
10 U agi: Zdzisław Pasternak " ul. Szepeka
Jan Radon " ul. Mickiewicza

11 Data, podpis wypełniającego:

15/4. 72 Guleb

GŁÓWNA KOMISJA BADANIA ZBRODNI HITLEROWSKICH W POLSCE, WARSZAWA, AL. UJAZDOWSKIE 11

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W Z Ż Ż V

- I. 1. Miejscowość: Stopnica 2. Gmina lub ulica: _____
3. Powiat: Busko-Zdrój 4. Województwo: Kielce
- II. 1. Ilość osób objętych represją: około 1000
W tym: _____
2. Mężczyzn: ok. 300 3. Kobiet: ok. 300 4. Dzieci: ok. 400
- III. 1. Rodzaj represji: **)
2. Prace przymusowe (jakie, gdzie): _____
3. Znęcanie się: _____
4. Konfiskata i grabież mienia: _____
5. Aresztowania: _____
6. Egzekucje (ilość): około 100 7. Ilość ofiar: _____
W tym: _____
8. Rozstrzelano: *) 100
9. Powieszono: *) _____
10. Charakter egzekucji: ***) _____
11. Zbiorowa: *) tak
12. Pojedyncza: *) _____
13. Publiczna: *) _____
14. Niejawna: *) _____
15. Zamordowanie innym i jakim sposobem: *) _____

- IV. 1. Dalsze losy: **) _____

*) W załączeniu podać nazwiska, imiona, daty urodzenia lub wiek, narodowość, obywatelstwo, zawód.
**) Szczegółowy opis — podać na odwrocie.
***) Dane o poszczególnych egzekucjach podać w załączeniu na wzorach kart — Egzekucje.

- V. 1. Data represji: 1941 r.
2. Godzina lub pora dnia: W dzień
3. Okoliczności: przed wywiezieniem do obozów zagłady
- VI. 1. Z czyjego rozkazu i kto dokonał represji: _____
2. Wehrmacht, SS i policja, żandarmeria, Selbstschutz, władze administracyjne itp.: SS narodowości ukraińskiej i niemieckiej
3. Nazwiska, imiona, stopnie lub funkcje sprawców: _____
4. Czy byli sądzeni, kiedy i przez jakiego sąd, jaki zapadł wyrok, źródła informacji (akta sprawy, prasa itp.): _____
5. Dalsze losy sprawców: nieznane
- VII. 1. Nazwiska i adresy świadków: Piotr Rózga Kozuchów ul. Żagańska 49
Władysław Soja Kozuchów ul. 1-Maja
- VIII. 1. Dokumentacja archiwalna (czy są dokumenty, jakie, gdzie, podać sygnaturę): brak
2. Opracowania (pamiętniki, publikacje, artykuły prasowe itp.): _____
3. Fotografie: _____
- (X. 1. Uwagi: _____

Czesław Chabura
Kozuchów ul. Zielonogrórska 8

(Nazwisko, imię, miejscowość,
data, ewent. nazwa instytucji)

Sprawdzający: 1 weryfikow.
E. Wirska 3.XII.69

(Nazwisko, imię, miejscowość, data)

Opis:

Na tzw. Ratajskich Błoniach pod Słupią zgromadzono około 1000 Żydów mężczyzn, kobiet i dzieci, zam. w Staszowie i w Stopnicy. Żydów tych Niemcy zwieźli podwodami, które musieli dostarczyć okoliczni rolnicy.

Na tychże Ratajskich Błoniach zamęczono i rozstrzelano około 100 osób w tym także kobiety i dzieci. Pozostałych załadowano na transport w Szczucinie i wywieziono w nieznanym kierunku.

Po wywiezieniu Żydów SS-mani wrócili ponownie do Stopnicy, przeszukać czy nie ukrył się ktoś z Żydów.

Znaleźli jednego mężczyznę który ukrył się w mieszkaniu innego wywiezionego Żyda. Wyprowadzono go na Rynek i tam zastrzelono. Ciało zabrali policjanci żydowscy i pogrzebali na miejscowym żydowskim cmentarzu.

Znaleziono również niemowlę. Było to dziecko wywiezionej rodziny Getner, którą zeznający znał osobiście. Rodzice zostawili dziecko co uszło uwadze SS-manów, licząc że ktoś się nim zaopiekuje. Jeden z SS-manów znalazł to dziecko, zastrzelił je wyrzucając ciało przez okno.

Zeznał Piotr Rózga

Przyjął oświadczenie

Koźuchów, Żagańska 49

Czesław Chabura

Koźuchów, ul. Zielonogródzka 8

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Z Z V

EGZEKUCJE

460

stopnica
stopnica
Kusko-Zdrój
400 Żydów
rozstrzelanie
ca 400
eksterminacja ludności żydowskiej
ementarz żydowski

I. 1. Miejscowość: *stopnica* 2. Gmina lub ulica: *Kieleckie*
3. Powiat: *stopnica* 4. Województwo: *Kieleckie*
II. 1. Ilość osób zamordowanych: *400 Żydów*
W tym:
2. Mężczyzn: *rozstrzelanie* 3. Kobiet: *rozstrzelanie* 4. Dzieci:
III. 1. Sposób wykonania egzekucji: *rozstrzelanie*
2. Rozstrzelanie (ilość): *ca 400* 3. Powieszenie (ilość):
4. Zamordowanie innym i jakim sposobem:
IV. 1. Charakter egzekucji: *rozstrzelanie*
2. Zbiórka: *rozstrzelanie* 3. Pojedynczo:
4. Publiczna: *rozstrzelanie* 5. Niejawna:
6. Czy było obwieszczenie (data, podpis ogłaszającego — dołączyć oryginał, fotokopie lub podać gdzie się znajduje):
V. 1. Powód egzekucji: *rozstrzelanie*
2. Akt terroru za działalność (jaka i w jakim czasie):
3. Odpowiedzialność zbiorowa za akcje ruchu oporu:
4. Represje w ramach akcji specjalnych okupanta: *eksterminacja ludności żydowskiej*
5. Inne powody i jakie:
VI. 1. Dalsze losy ofiar (spalenie itp.):
2. Miejsce pochowania ofiar egzekucji: *ementarz żydowski*
3. Miejsce pochowania po ekshumacji (kiedy):

X.1942 r. stopnica
Sonderdienst, Zandarmaria, Gestapo
ad I- dane z roku 1945 r.
X wg nowego pochiań Kusko-Zdrój

VII. 1. Data i miejsce egzekucji: *X.1942 r. stopnica*
2. Godzina lub pora dnia:
3. Okoliczności:
VIII. 1. Z czyjego rozkazu i kto dokonał egzekucji:
2. Wehrmacht, SS i policja, Zandarmaria, Selbstschutz, władze administracyjne itp.: *Sonderdienst, Zandarmaria, Gestapo*
3. Nazwiska, imiona, stopnie lub funkcje sprawców:
4. Czy byli sądowni, kiedy i jaki sąd, jaki zapadł wyrok, źródło informacji fakta sprawy, prasa, itp.:
5. Dalsze losy sprawców:
IX. 1. Nazwiska i adresy świadków:
X. 1. Dokumentacja archiwalna (czy są dokumenty, gdzie, gdzie podać sygnatury): *ASGR. groby i egzekucje, woj.kieleckie - t.IV z.629*
2. Opracowania (pamiętniki, publikacje, artykuły prasowe itp.):
3. Fotografie:
XI. 1. Uwagi: *ad I- dane z roku 1945 r.*
X wg nowego pochiań Kusko-Zdrój

Sprzedażający:
/-/ *W. Birko* 31.7.68r.

Sprzedażający:
/-/ *A. Mirgos*

(Nazwisko, imię, miejscowość, data, ewent. nazwa instytucji)

(Nazwisko, imię, miejscowość, data)

*) W załączeniu podać nazwiska, imiona, daty urodzenia lub wiek, narodowość, obywatelstwo, zawód.

**) Szczegółowy opis — podać na odwrocie.

Drukarnia Nr 1, W-wa, Zam. 31/68 — 10

inf. Lab

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Ż Ż V

- I. 1. Miejscowość: Stopnica 2. Gmina lub ulica: _____
3. Powiat: Busko-Zdrój 4. Województwo: Kielce
- II. 1. Ilość osób objętych represją: około 1000
W tym: _____
2. Mężczyzn: ok. 300 3. Kobiet: ok. 300 4. Dzieci: ok. 400
- III. 1. Rodzaj represji: ** _____
2. Prace przymusowe (jakie, gdzie): _____
3. Znęcanie się: _____
4. Konfiskata i grabież mienia: _____
5. Aresztowania: _____
6. Egzekucje (ilość): około 100 7. Ilość ofiar: _____
W tym: _____
8. Rozstrzelano: *) 100
9. Powieszono: *) _____
10. Charakter egzekucji: *** _____
11. Zbiorowa: *) tak
12. Pojedyncza: *) _____
13. Publiczna: *) _____
14. Niejawna: *) _____
15. Zamordowanie innym i jakim sposobem: *) _____
- IV. 1. Dalsze losy: ** _____

*) W załączeniu podać nazwiska, imiona, daty urodzenia lub wiek, narodowość, obywatelstwo, zawód.
**) Szczegółowy opis — podać na odwrocie.
***) Dane o poszczególnych egzekucjach podać w załączeniu na wzorach kart — Egzekucje.

- V. 1. Data represji: 1941 r.
2. Godzina lub pora dnia: W dzień
3. Okoliczności: przed wywiezieniem do obozów zagłady
- VI. 1. Z czyjego rozkazu i kto dokonał represji: _____
2. Wehrmacht, SS i policja, żandarmeria, Selbstschutz, władze administracyjne itp.: SS narodowości ukraińskiej i niemieckiej
3. Nazwiska, imiona, stopnie lub funkcje sprawców: _____
4. Czy byli sądzeni, kiedy i przez jaki sąd, jaki zapadł wyrok, źródła informacji (akta sprawy, prasa itp.): _____
5. Dalsze losy sprawców: nieznane
- VII. 1. Nazwiska i adresy świadków: Piotr Rózga Kożuchów ul. Żagańska 49
Władysław Soja Kożuchów ul. 1-Maja
- VIII. 1. Dokumentacja archiwalna (czy są dokumenty, jakie, gdzie, podać sygnaturę): brak
2. Opracowania (pamiętniki, publikacje, artykuły prasowe itp.): _____
3. Fotografie: _____
- IX. 1. Uwagi: _____

Czesław Chabura
Kożuchów ul. Zielonogrórska 8

(Nazwisko, imię, miejscowość,
data, ewent. nazwa instytucji)

Sprawdzający: i weryfikow.
E. Wirska 3.XII.69

(Nazwisko, imię, miejscowość, data)

Opis:

Na tzw. Ratajskich Błoniach pod Słupią zgromadzono około 1000 Żydów mężczyzn, kobiet i dzieci, zam. w Staszowie i w Stopnicy. Żydów tych Niemcy zwieźli podwodami, które musieli dostarczyć okoliczni rolnicy.

Na tychże Ratajskich Błoniach zamęczono i rozstrzelano około 100 osób w tym także kobiety i dzieci. Pozostałych załadowano na transport w Szczucinie i wywieziono w nieznanym kierunku.

Po wywiezieniu Żydów SS-mani wrócili ponownie do Stopnicy, przeszukać czy nie ukrył się ktoś z Żydów.

Znaleźli jednego mężczyznę który ukrył się w mieszkaniu innego wywiezionego Żyda. Wyprowadzono go na Rynek i tam zastrzelono. Ciało zabrali policjanci żydowscy i pogrzebali na miejscowym żydowskim cmentarzu.

Znaleziono również niemowlę. Było to dziecko wywiezionej rodziny Getner, którą zeznający znał osobiście. Rodzice zostawili dziecko co uszło uwadze SS-manów, licząc że ktoś się nim zaopiekuje. Jeden z SS-manów znalazł to dziecko, zastrzelił je wyrzucając ciało przez okno.

Zeznał Piotr Rózga

Przyjął oświadczenie

Koźuchów, Żagańska 49

Czesław Chabura

Koźuchów, ul. Zielonogródzka 8



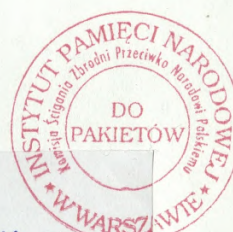
KOPIA

Za zgodność

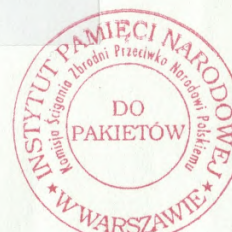
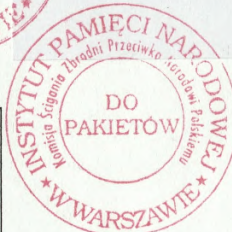
Koordinator Zespołu

dr Urszula Krasnicka - Zajdler

10.08.2016



Teczka / księga zawiera /
słownie: jedenastu
..... stron, kolejno
ponumerowanych, zabezpieczonych pieczęcią.
Warszawa, dn. 10.08.2016.....



Stwierdzam zgodność niniejszej kserokopii
...dot. żydowskich grobów wojennych w
m. Stopnica.....
z dokumentem znajdującym się w aktach
Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej –
Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko
Narodowi Polskiemu
sygn.. IPN BU 2448/321
Warszawa ...10.08.2016.....